

Programma Aansluiting wind op Zee- Eemshaven

Informatieavonden november 2023

7 november 2023 Grijpskerk

De Nieuwe Wierde, Grijpskerk, 19.30 – 21.30 uur

In het najaar van 2023 organiseert het ministerie van Economische Zaken en Klimaat een reeks informatieavonden om geïnteresseerden bij te praten over de stand van zaken van het Programma Aansluiting Wind op Zee – Eemshaven. Het doel van de avond is om inzicht te bieden in de routes die in onderzoek zijn, en welke routes inmiddels niet meer worden onderzocht. Daarbij wordt een toelichting gegeven op hoe deze trechtering tot stand is gekomen en ook op de onderzoeksmethodes die op dit moment worden toegepast op de overgebleven routes. Daarnaast geven we inzicht in het proces om tot een programma te komen en op welke momenten men daar inspraak in heeft. Het doel van de avond is om mensen te informeren en in de gelegenheid te stellen om vragen te stellen. In onderstaand verslag is te lezen hoe de avond is verlopen.

Opening

De opkomst in Grijpskerk is 22 geïnteresseerden. Men begrijpt dat de energietransitie noodzakelijk is. De aanwezigen zijn geïnteresseerd en vinden het fijn dat ze tijdig worden geïnformeerd. Er was helaas geen afvaardiging vanuit de gemeente.

De avond wordt geopend door Juliet de Barbanson (Strategisch Omgevingsmanager, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat). Juliet de Barbanson licht kort toe waar het Programma Aansluiting Wind op Zee (PAWOZ)-Eemshaven nu staat. Het programma onderzoekt welke routes er mogelijk zijn om op zee opgewekte windenergie aan te sluiten in de Eemshaven door middel van elektriciteitskabels en naar het waterstofnetwerk Nederland met waterstofleidingen. Deze routes worden gebruikt om de windparken Ten noorden van de Waddeneilanden (TNW) en Doordewind aan te sluiten. In dit gebied gaat het om de aansluiting van waterstof vanaf zee naar het landelijk waterstofnetwerk.

TNW is in maart 2023 aangewezen als waterstofdemonstratiekavel van 500MW. Daarnaast worden de mogelijkheden voor aansluitingen voor andere toekomstige windparken opgenomen in programma VAWOZ 2031-2040. Momenteel worden voor de beoogde routes de milieueffecten en IEA onderzocht. Dit wordt in het voorjaar van 2024 afgerond in de plan-Milieueffectrapportage (MER) en de Integrale Effectenanalyse (IEA).

Na opleveren van de MER en IEA wordt het programmadocument opgesteld: hierin staat beschreven welke routes mogelijk zijn vanaf de Noordzee naar de Eemshaven en naar het landelijk waterstofnetwerk. Daarnaast wordt er een prioritering gemaakt welke routes als eerst gebruikt zullen worden. Het Bestuurlijk Overleg Wadden (BOW) zal in december 2024 een besluit nemen over het programmadocument.

Informatiemarkt

Na de korte introductie hadden de geïnteresseerden de gelegenheid om rond te lopen en bij de panelen verdiepende gesprekken met de deskundigen te voeren van de adviesbureaus Witteveen+Bos, RHDHV, TenneT, Gasunie en EZK.

Een paar indrukken die zijn opgedaan:

- Onderzoek naar de invloed van kabels en leidingen op bodemleven is noodzakelijk want de bodem is de basis van de landbouw. De bodem omvat microscopisch leven, schimmels, fauna en zou nader onderzoek behoeven.
- Door de NAM-activiteiten in dit gebied zijn er meerdere kleinere gasvelden aanwezig waardoor de bodemopbouw instabieler is. De vraag is hoe hiermee rekening wordt gehouden.
- Wat is het effect van de bodemdaling en trillingen in het gebied door de gaswinning op de aanleg van de waterstofleiding?
- Er zijn in het gebied meer trillingen waargenomen, wat is het effect op dit project?
- Welke invloed heeft de aanleg op het dorp?
- Een betrokken bewoner, die positief is over de informatievoorziening, heeft interesse in de risicofactoren van waterstof. Bewoner is betrokken bij de transitie binnen de ambulancedienst en bekijkt nu landelijk welke energiekeuze voor de dienst noodzakelijk is en hoe robuust het kan systeem worden ingericht.
- De lagere opkomst kan te maken hebben dat veel bewoners denken: “We zien het wel tegen die tijd” zoals een bewoner aangaf.

Vanuit de pers was het Regionaal Streekblad aanwezig en heeft de nodige informatie gekregen.

Bij verlaten van de zaal konden de mensen nog een korte digitale enquête invullen met een paar vragen over de wijze waarop de informatie over het programma met hen gedeeld was.

Verder is verwezen naar de mogelijkheid om zich aan te melden voor de nieuwsbrief (digitaal) en de website waar alle informatie wordt gedeeld over PAWOZ-Eemshaven.